

Malta

Za historií nejen do hlubin

MALTA SE NACHÁZÍ V SAMÉM SRDCI STŘEDOZEMNÍHO MOŘE MEZI SICÍLIÍ A AFRIKOU. SOUOSTROVÍ TVOŘÍ MALTA, KTERÁ JE NEJVĚTŠÍ, GOZO, NAZÝVÁN JAKO OSTROV BOHYNĚ CALYPSO, A COMINO, MALIČKÝ OSTRŮVEK SE SLAVNOU MODROU LAGUNOU – KONKRÉTNĚ ZDE JE NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO POTÁPĚNÍ.

Malta se rozprostírá na ploše 246 km², její pobřeží je dlouhé 196,8 km, celkový počet obyvatel 355 000. Dále k Maltě patří neobydlené ostrovy Cominotto, St. Paul's Island a Filfla Island. Nejtepleji je zde od konce května, kdy také začíná hlavní sezona, která končí v září, pak se ochladí, zimní teploty se pohybují okolo 10 °C.

Malta je krásný ostrov, na každém kroku se zde setkáte s tajuplnou historií. Zhruba před 7 000 lety sem vstoupil první člověk. Bylo zde postaveno mnoho megalitických chrámů, jako jsou například Ggantija, Tarxien, Mnajdra, Hagar Qim. K dalším památkám patří katedrála St. John's nebo zbrojnice The Armoury, navštívit můžete také mnoho muzeí, například Muzeum výtvarného umění,

Muzeum války nebo Muzeum folkloru. Díky své rozmanité historii a zajímavým místům na pevnině i pod mořskou hladinou je Malta a její okolí vhodná stejně tak pro potápěče jako pro ostatní, kteří potápění neholdují.

MARSAXLOKK

Jedná se o rybářskou vesničku, ve které kotví mnoho typických barevných rybářských loďek, takzvaných Luzzu. Především se tu loví tuňák a mečoun. Marsaxlokk je vzdálený asi 30 minut od hlavního města. Nová hlavní elektrárna pro Maltu se nachází právě tady. Když se vydáte na plavbu po jihovýchodním pobřeží, narazíte na takzvaný bazén sv. Pavla, říká se, že koupání

Valletta, hlavní město Malty

v tomto místě je dobrodružstvím, protože poblíž jsou velké nákladní lodě, z kterých házejí námořníci zbytky jídla, a to láká žraloky. Ale nikdy zde nebyl zaznamenán útok žraloka na člověka.

VALLETTA

Valletta je hlavní město Malty, hlavní třídou je Republic street a ulice St. Ursula Street je zase nejdelsí ulicí, měří jeden a čtvrt kilometru. Nacházejí se zde dva přírodní přístavy Marsamxett a Grand Harbour. V těchto přístavech kotví převážně lodě Malťanů. Valletta je bohatá na historii. Má unikátní sbírku kostelů, zámků, muzeí a velké množství paláců.

TARXIEN TEMPLES

Maltský chrám Tarxien Temples je nejvíce zdobený. Byl postaven mezi lety 2700 a 2000 před Kristem. Právě zde bylo objeveno několik původních zdobených předmětů, sošek, keramických předmětů a basreliéfů. Nejpozoruhodnější jsou spirálové motivy.

ostrov je výborný pro plavání, potápění, windsurfing, i na relaxaci. Neexistují tu žádná auta, žádný hluk, skalní krajina je posetá polními květinami a je cítit vůně tymiánu. Udává se, že na Cominu žijí pouze čtyři obyvatelé. Rozloha ostrova je pouhých 3,5 km². Právě zde se nachází proslulá Blue Lagoon, která není jen skvělým místem pro koupání, ale je to také jedna z nejnádhernějších památek maltských ostrovů.

COMINO

Comino je ideálním místem pro ty, kdo mají rádi moře a různé druhy vodních sportů, které nabízí právě jediný hotel, jenž se zde nachází. Můžete vyzkoušet třeba vodní polo, což je oblíbený sport Malťanů. Tento

GOZO

Ostrov Gozo je od Malty vzdálený 6 km, z Malty se na něj dostanete trajektem, který jezdí každou 3/4 hodinu a cesta trvá asi 20 minut. Zpáteční lístek stojí 4,65 EUR. Trajekt vyjíždí z přístavu ve městě Cirkewa

Ostrov Comino

Přístav ve městě Mgarr na ostrově Gozo. Sem vás doveze trajekt z Malty.

Starý způsob sušení ovčího sýra gbejna na farmě Ta Mena Estate

Nejstarší megalitický chrám Ggantia Temples u města Xaghra na ostrově Gozo

do přístavu Mgarr. První obyvatelé se zde usadili zhruba 3600 let před Kristem. Ostrov je oproti Maltě menší a čistší. Naleznete zde nejstarší gigantické chrámy na světě. Má rozlohu 67 km², počet obyvatel je 30 000.

GGANTIA TEMPLES

Na okraji města Xaghra na ostrově Gozo stojí megalitický chrám Ggantia. Je jedním z nejlepších příkladů prehistorické architektury

na ostrovech a odhaduje se, že byl postaven 3600 let před Kristem. To znamená, že je starší než pyramidy v Egyptě (2800 před Kristem) a Stonehenge v Anglii (2400 před Kristem). Obrovské kameny váží několik tun a ohrazení je šest metrů vysoké.

Mdina, takzvané tiché město a bývalé hlavní město

Výhled z horních zahrad ve Vallettě na Three Cities (Vittoriosa, Senglea, Cospicua)

Azure Window, Gozo

Blue Grotto, Malta

Bazén sv. Pavla

AZURE WINDOW

Na přírodně vytvořeném azurovém okně, takzvaném Azure Window, zanechávají stopy moře a eroze. Jsou to dva obrovské sloupy, každý má 40 metrů v průměru a slouží asi 100 metrů dlouhému a 20 metrů vysokému vodorovnému balvanu jako podpora.

ZAJÍMAVÁ
POTÁPĚČSKÁ
MÍSTA

Okolí Malty, Goza a Comina je pro potápění jako stvořené. Nejen že má překrásnou podmořskou krajinu a najdete zde zajímavé rostliny a živočichy, ale moře okolo ostrovů je tak čisté a průhledné, že je mnohdy vidět až do hloubky 30 metrů. Teploty vody se v létě pohybují okolo 25 °C a v zimě okolo 15 °C. Díky ideálním klimatickým podmínkám se dá potápat i bez potápěčského obleku. Setkáte se zde se všemi možnými druhy rostlin a živočichů, na velkou rybu v těchto vodách však narazíte jen málokdy. Při ponorech potkáte létající ryby, kanice, parmice pruhované, chobotnice, štitníky nebo velmi ojediněle i mořské ho okouna. Okolo Malty najdete také velké množství vraků lodí a letadel, které se nacházejí velmi blízko pobřeží. Některé z nich najdete na dobře přístupných místech, a to poblíž přístaviště Cirkewa. Potápění je zde bezpečné s minimálními podmořskými proudy a vlny také prakticky neexistují. Samozřejmě je zakázáno coko-

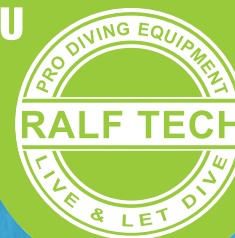
liv vynášet z vody vzhledem k tomu, že je místo bohaté na archeologické naleziště a vraky. I vášniví fotografové si zde přijdou na své, dokonce bez použití blesku se dají vyfotit překrásně barevné snímky jak podmořské přírody, tak mořských živočichů. Pokud máte odvahu a vyhledáváte vzrušení, můžete se potopit i do větších hloubek

30 až 40 metrů nebo zkusit potápění v noci. Při zimním potápění byste mohli spatřit pilobřicha ostnitého. V zimě jsou totiž mnohem blíže pobřeží, než je zvykem. Na Maltě se můžete potápat buď sami, nebo s instruktorem. Pro potápění na Maltě musíte mít zdravotní vyšetření, které vám provede místní doktor za malý poplatek.

INZERCE

TOTÁLNÍ VÝPRODEJ SKLADOVÝCH ZÁSOB SLEEVY 40%

ŠPIČKOVÉ POLOSUCHÉ OBLEKY S KEVLAROVOU VÝZTUŽÍ KOLEN ZA BEZKONKURENČNÍ CENU

Item	Thickness	Material	Old Price (DŘÍVE)	New Price (NYNÍ)
Overall ANGEL lacy	5 mm	S	6.409,-	3.845,-
Overall ANGEL lady	7 mm	L	8.096,-	4.857,-
Vesta ANGEL POWER lady	5 mm	L	3.373,-	2.024,-
Shorty FLOWER	3 mm	Lady L	2.361,-	1.416,-
Rukavice POWER	2,5 mm	S	607,-	364,-
Rukavice POWER	5 mm	S	809,-	485,-
Oblek FLOWER	3 mm	Lady M	3.238,-	1.943,-
Overall STORM	5 mm	M	6.409,-	3.845,-
Overall STORM	7 mm	M	8.096,-	4.857,-
Overall WING	3 mm	pánský M	3.238,-	1.945,-
Shorty WING	3 mm	man XL	2.361,-	1.416,-

HQH SYSTEM
Výhradní zastoupení

Prof. Aronax
Koněvova 188, 130 00 Praha 3
tel.: 271 773 087, fax: 222 587 735, e-mail: hqh@hqh.cz
otv. doba: Po - Pá 10 - 18

www.hqh.cz

1. Remorkér Rozi

Poblíž mola severně od Marfa Point leží v hloubce 30 metrů remorkér Rozi, který byl záměrně potopen v roce 1991. Místo je vhodné pro začátečníky i profesionály.

2. Marfa Point

Úžasné místo pro potápění se spoustou jeskyní, tunelů a útesů v hloubce od 15 do 30 metrů.

3. Cirkewa Arch

Zde můžete vidět nádherné klenby, podmořské stěny, a když budete mít štěstí, narazíte i na mořské koníky, mimo to spatříte různé druhy ryb.

4. L-Ahrax Point

Sice je zde velice mělko, ale i přesto vás čeká velice pěkné potápění, útes je bohatý na podmořský život.

5. Ostrov Sv. Pavla

Populární místo s útesem, který spadá do hloubky 34 metrů na písčité dno.

6. HMS Maori

Vrak je na jižním konci malé zátoky pod pevností St. Elmo. Loď se potopila v roce 1942. Leží na písčitém dně 13–17 metrů pod hladinou.

7. Loď Carolita

Potopila se v roce 1942 poblíž ostrova Manoel v přístavu Marsamxett po zásahu torpédem. Vrak je zachovalý, navštěvuje ho mnoho druhů živočichů, především chobotnice.

8. Bombardér Blenheim

Letadlo se nachází asi 800 metrů východně od Xrob il-Ghagin v hloubce 42 metrů.

9. Delimara Point

Lokalita plná svislých útesů a jeskyní bohatá na faunu a floru.

10. Wied Iz-Zurrieq

Nedaleko Blue Grotto je úžasné podmořské sedlo, labyrinty jeskyní v různých hloubkách.

11. Ghar Lapsi

Malá rybářská vesnice na západním břehu.

Místo je poměrně mělké, ale vede k němu zajímavá přístupová cesta.

12. Anchor Bay

Zde naleznete spoustu jeskyní a pěkných cest, zátoka se proslavila díky filmu Pepek námořník.

13. Xlendi Caves

Vhodné pro právě začínající jeskynní potápěče.

14. Xlendi Reef

Skalní mys klesající hluboko do moře až pod hladinu.

15. Fungus Rock

Skalní útvary vhodné pro vášnivé fotografy, táhnou se do hloubky 45 metrů.

16. Crocodile Rock & Coral Caves

Pěkná jeskyně pokrytá houbami a korály.

17. The Blue Hole & The Chimney

Oblast charakteristická skalními dutinami a tunely.

18. San Dimitri Point

Je zde úžasná viditelnost, někdy až do 50 metrů.

19. Ghasri Valley

Místo je bohaté na unikátní mnohobarevné měkkýše a mořské sasanky.

20. Billingshurst Cave

Pro odvážlivce je zde tunel zvaný Railway Tunnel, který vede k jeskyni hluboko uvnitř skály.

21. Reqqa Point

Stěny, které sestupují asi do hloubky 60 metrů.

22. Double Arch Reef

Spíše pro zkušené potápěče, charakteristickým rysem jsou podivné útvary.

23. Xatt L-Ahmar

Zde můžete pozorovat spoustu živočichů,

jako jsou například sépie, mořští cejni,

kanicové, chobotnice, parmice. Místo

se nachází jihozápadně od Mgarru.

24. Fessej Rock

Oblíbený cíl potápěčů, kteří vyhledávají hluboké vody,

stěna sestupuje až do 50 metrů a dál. Jedná se

o vysokou sloupcovitou skálu v blízkosti Mgarr ix-Xini.

25. Il-Kantra

V zátocce Mgarr ix-Xini je nejméně 103 schodů, které

vedou přímo dolů k vodní hladině, kde je dobré

vstupní místo do vody. Při dobré viditelnosti si přijde

potápěč na své a může spatřit spoustu druhů

zajímavých živočichů.

26. Comino Caves

Hodí se pro jeskynní potápění.

27. Lantern Point

V hloubce 36 metrů naleznete bohatou faunu.

28. Cominotto Reef

Mezi Cominem a Cominottem se můžete potápět v rozmanité mořské krajině.

Potápění

St. Ursula Street, nejdelší ulice ve Vallettě, měří jeden a čtvrt kilometru.

Tarxien Temples, megalitický chrám na Maltě

Většina škol patří do sdružení PADI. Místní školy vám nabídnou prvotřídní vybavení, spolehlivost a vynikající kvalitu. Poradí jak zkušeným potápěčům, tak i začátečníkům.

Vybavení pro potápění si můžete i půjčit, poplatky jsou velice rozumné.

TEXT A FOTO TEREZA ROHLÍKOVÁ

ZAJÍMAVOSTI A INFORMACE

Oficiální jazyk: maltšina, angličtina

Měna: euro

Banky: Jsou otevřeny od pondělí do pátku od 8:30 do 12:30 a v sobotu do 11:30.

Doprava: Na Maltě se jezdí vlevo. Na volném prostranství je povolena maximální rychlost 64 km/h, v zastavěných oblastech 40 km/h. Většina vesnic není označena, takže pokud nejste domorodec, ani nepostřehnete, zda jste přešli z města do města či vesnice. Spousta Maltánů má svůj vůz, ale linkové autobusy jezdí každých 15 minut, jen se moc neřídte podle jízdního řádu, musíte si stoupnout na zastávku a čekat, pokud chcete vystoupit, dejte znamení řidiči.

Bary, restaurace a kavárny: Jsou otevřeny od 9:00 ráno do 1:00 v noci. Tak jako u nás máme hospody, kde se lidé scházejí po práci a veselí se, maltští muži mají své kluby, které jsou rozděleny na tři typy podle toho, jakou politiku uznávají (labouristi, nezávislí a nacionalisté). Tyto kluby může navštívit i turista.

Stravování: Typickým národním jídlem je králík, jako předkrm se podává se špagetami a jako hlavní jídlo smažený s hranolky. Na Maltě se samozřejmě také hodně konzumují ryby. Další jídlo, které naleznete na maltském jídelníčku, je těstovinový koláč timpana. Jako zákusek je oblíbený takzvaný pie cake. Určitě nesmíte zapomenout ochutnat delikatesní sýr gbejna a k tomu vynikající maltské víno. Populárním nápojem je limonáda Kinnie.

Obchody: Jsou otevřeny od 9:00 do 13:00 a od 16:00 do 19:00, v turistických oblastech většinou až do 22:00 a obvykle jsou zavřené v neděli a ve svátky.

Náboženství: Maltané jsou převážně katolíci, ale jsou zde zastoupená i jiná náboženská vyznání.

Kriminalita: Na Maltě je minimální kriminalita, proto je také toto místo tolik oblíbené především Angličany.

Potápění: Pro potápění je potřeba mít lékařské osvědčení, které vám zde vystaví místní lékař za poplatek. Na Maltě je možné potápet se s instruktorem nebo individuálně.

Jak na Maltu: Lety na Maltu zařizuje letecká společnost Air Malta (www.airmalta.com), a to od května do října. Let trvá 2,5 hodiny a létá se vždy v neděli a od července do konce září i ve středu. Létá se bezpečnými novými letadly typu Airbus A320.

Maltská turistická centrála: www.malta-info.cz, www.visitmalta.com

Potápění na Maltě: www.pdsa.org.mt

Concorde

BLUE mobil

Concorde

PÖSSL

Prodej
a
pronájem

BLUE RENT

Nová adresa:

Modřanská 102, 147 00 Praha 4

777 656 272, www.bluerent.cz